

Nahiye müdürlerinin tayini hakkında 1/554 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/615

11 - III - 1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4 - III - 1933 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Vilâyet idaresi kanununun 52, 53, 54, 55, 56, ve 57 nci maddeleri nahiye müdürlerine çok esaslı vazifeler vermiştir. Nahiye müdürleri nahiyenin en yüksek Hükümet memurudur. Nahiye dahilinde kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilânı ve tatbikini temin ile mükelleftir. Nahiyenin emniyet ve asayişini muhafazadan müdür mesuldür. Nahiyeye mürettep jandarmalar asayiş hususunda müdürden aldıkları emirleri ifa ederler. Müdür nahiyesi dahilindeki köyleri köy kanunu hükümlerine göre nezaret ve murakabesi altında bulundurur. Müdür halkın müracaat ve şikâyetlerini dinler nüfus kanunu hükümlerini tatbik ve icra eder. Bu muhtelif işlerde ilk temas noktası olan nahiye müdürleri bilhassa asayiş gibi nazik hususların ilk mercii ve derhal tedbir alacak merhalesidir. Buna rağmen bu mevki için bir menşe olmadığı gibi bir münteha da yoktur. Dahiliye memurları kanununun elyevm meri olan hükümlerine göre bir nahiye müdürü için terfi imkânı ancak yüksek tahsil görmüş olmasile kabildir. Halbuki her zaman bu şerait içinde nahiye müdürü bulunmadığından zarurî olarak yerli ve idare kıymeti olmayan kimseler tayin olunmaktadır. Lise tahsili olup vazifesinde muvaffakiyet gösteren nahiye müdürleri içinde bu günkü hükümlere göre terfi imkânı bulunmamaktadır. İşte buna binaen nahiye müdürlüğü için menşe olarak polis komiserlikleri kabul edilmiş ve kanunun birinci maddesinde yüksek tahsilli nahiye müdürlerinden maada bu vazife için polis komiserlikleri bir menşe olarak gösterilmiştir. Nahiye hizmetinden sonra yine polis teşkilâtı kanunu dairesinde terfileri imkânı hâsıl olmak üzere ikinci maddedeki hükümler konulmuştur.

Bu gün müstahdem olan nahiye müdürlerinin müktesep hakları tanınmakla beraber matlup vasıfları haiz olanların polis komiseri olabilmesini temin için üçüncü madde tanzim edilmiştir.

Dördüncü maddede ise bu kanuna muhalif hükümlerin ilga edildiği tasrih edilmiştir.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Karar No. 27
Esas No. 1/554

3 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra vekilleri Heyetinin 4 - III - 1933 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile Başvekâletin 11 mart 1933 tarih ve 6/615 numaralı tezkeresine bağlı olarak encümenimize havale buyurulmuş olmakla Dahiliye Vekili Beyin hazır bulunduğu 20 - IV - 1933 tarihli toplantımızda mütalea ve mesele müzakere olundu.

Dahiliye vekilliğinin esbabı mucibesinde : Vilâyet idaresi kanunu mucibince muhtelif ve mühim vazifeler ifasile mükellef bulunan nahiye müdürlerinden âli tahsil görmeyenler için bir başlangıç basamağı olmadığı gibi yükselme imkânı da bulunmadığı lise tahsili görüpte müdürlükte muvaffakiyet gösterenlerin dahi Dahiliye memurları kanununun hükmü karşısında terfileri mümkün olmadığından bunlar da müdürlüklere rağbet göstermedikleri cihetle nahiye müdürlüklerine ekseriya ehliyetsiz kimselerin zarurî olarak tayin edildiği beyan edilmekte ve mülkiye ve hukuk mektebi mezunları ile bu boşluğu doldurmağa şimdiki halde imkân görülmediğinden aslî mesleklerine irtibatları baki kalacak olan polis komiserlerinin nahiye müdürlüklerinde istihdamları yöle bu ihtiyacın tatmin olunması muvafık bulunacağı dermeyer olunmaktadır.

Yapılan konuşma sonunda: Nahiyelerin mülkiye ve hukuk mekteplerinden mezun müdürlerle donatılması encümenimizin en büyük isteği ise de bunun şimdilik mümkün olmadığı aşikâr olduğundan Dahiliye vekilliğinin gösterdiği yol maslâhata muvafık görülmüş ve lâyihanın aynen kabulüne karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe arz olunur.

Dahiliye E. Reisi N.	R. V.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza
Tekirdağ		Çanakkale	Burdur	Adana	Bursa
<i>M. Fayık</i>		<i>Şükrü</i>	<i>Halit</i>	<i>Ali Münif</i>	<i>Emin Fikri</i>
Aza	Aza	Aza	Aza		
Kars	Kütahya	Çorum	Zonguldak		
<i>Baha Tali</i>	<i>Memet</i>	<i>I. Kemal</i>	<i>Rifat</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Nahiye müdürleri, mülkiye ve hükük mektebi mezunlarından ve polis komiserlerinden tayin olunur.

MADDE 2 — Nahiye müdürlüklerine komiserlikten tayin olunanlar Emniyet işleri umum müdürlüğü kadrolarındaki sınıf ve derecelerini ve haklarını muhafaza ederler.

MADDE 3 — Elyevm müstahdem nahiye müdürlerinin müktesep hakları mahfuzdur. Bunlardan evsafı matlubeyi haiz olanlar doğrudan doğruya komiserliklere alınabilirler.

MADDE 4 — Vilâyetler idaresi kanunu; polis teşkilâtı kanunu, dahiliye memurları kanununun bu kanuna mugayir hükümleri mülgadır.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

4 - III 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	H. V. V.	Mal. V.	Mf. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.		
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>		<i>Muhlis</i>		